



## LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. +370 5 219 1225, el. p. smmin@smsm.lt, http://www.smsm.lt.  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.  
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024- Nr.  
Į 2024-01-22 Nr. NV-177  
2024-01-29 Nr. NV-237

### DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 40 straipsnio 3 dalimi, įgyvendindama Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 51 punktą, 52.2, 52.3 papunkčius, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. rugpjūčio 16 d. nutarimą Nr. 656 „Dėl sutikimo pertvarkyti Gamtos tyrimų centrą“, taip pat įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės (toliau – Teisės grupė) 2024 m. sausio 22 d. išvadą Nr. NV-177, 2024 m. liepos 17 d. išvadą Nr. NV-1912 ir Strateginio valdymo grupės 2024 m. sausio 29 d. išvadą Nr. NV-237, teikia patikslintą ir darbo tvarka suderintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro pertvarkymo, Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro įstatų patvirtinimo ir valstybės turto investavimo bei perdavimo pagal valstybės turto patikėjimo sutartį“ projektą (toliau – Projektas).

Projekto parengimo teisinis pagrindas – Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.104 straipsnis, Mokslo ir studijų įstatymo 13 straipsnio 4 dalis, 37 straipsnio 2 dalis, 40 straipsnio 2 ir 3 dalys, 87 straipsnio 1 dalis, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 10 straipsnis, 22 straipsnio 1 dalies 3 punktas ir 2 dalies 3, 5, 8 punktai, Sprendimo investuoti valstybės ir savivaldybių turtą priėmimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. liepos 4 d. nutarimu Nr. 758 „Dėl Sprendimo investuoti valstybės ir savivaldybių turtą priėmimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Valstybės turto perdavimo patikėjimo teise ir savivaldybių nuosavybės tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 5 d. nutarimu Nr. 16 „Dėl valstybės turto perdavimo patikėjimo teise ir savivaldybių nuosavybės“, bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. rugpjūčio 16 d. nutarimo Nr. 656 „Dėl sutikimo pertvarkyti Gamtos tyrimų centrą“ nuostatos.

Projektu siūloma pertvarkyti biudžetinę įstaigą valstybinį mokslinių tyrimų institutą Gamtos tyrimų centrą (juridinio asmens kodas 302470603) į viešąją įstaigą Valstybinį mokslinių tyrimų institutą Gamtos tyrimų centrą, kuriam pereitų visos pertvarkomos biudžetinės įstaigos teisės ir pareigos, perduoti viešajai įstaigai Valstybiniam mokslinių tyrimų institutui Gamtos tyrimų centrui valstybei nuosavybės teise priklausantį ir šiuo metu biudžetinės įstaigos valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro patikėjimo teise valdomą nekilnojamąjį turtą, nurodytą šio nutarimo

1 priede, valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise pagal valstybės turto patikėjimo sutartį 20 metų ir nekilnojamąjį turtą, nurodytą šio nutarimo 2 priede, valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise pagal valstybės turto patikėjimo sutartį 2 metams, investuoti valstybei nuosavybės teise priklausantį ir šiuo metu biudžetinės įstaigos valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro patikėjimo teise valdomą kilnojamąjį turtą, kurio nepriklausomo turto vertintojo 2023 m. liepos 31 d. nustatyta bendra turto rinkos vertė – 2 721 695,63 euro (du milijonai septyni šimtai dvidešimt vienas tūkstantis šeši šimtai devyniasdešimt penki eurai ir šešiasdešimt trys centai), formuojant viešosios įstaigos Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro dalininko – valstybės, kuriai atstovauja Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, kapitalą.

Projektu siūloma patvirtinti Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro įstatus (toliau – įstatai), atsižvelgus į tai, kad biudžetinė įstaiga valstybinis mokslinių tyrimų institutas Gamtos tyrimų centras pertvarkoma į viešąją įstaigą Valstybinį mokslinių tyrimų institutą Gamtos tyrimų centrą ir teisinė forma tampa viešoji įstaiga. Įstatai reglamentuoja Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro veiklos tikslus, sritis ir rūšis, teises ir pareigas, valdymą, Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro organus ir jų kompetenciją, sudarymo (skyrimo) ir atšaukimo (atleidimo) tvarką, lėšų šaltinius, turto ir lėšų naudojimo tvarką bei kitas nuostatas, susijusias su viešosios įstaigos Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro veiklos reglamentavimu.

Pertvarkymo tikslas – efektyviau valdyti šalies ūkiui, sveikatos apsaugos ir visuomenės tęstinumui bei plėtrai svarbius ilgalaikius įstatuose nurodytų krypčių mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą (toliau – MTEP), taip pat efektyviau vykdyti ūkio subjektų užsakomuosius tyrimus ir projektus, tokiu būdu labiau prisidedant prie MTEP rezultatų sklaidos visuomenės naudai, išradimų ir inovacijų taikymo įvairiose ūkio srityse.

Pertvarkius biudžetinę įstaigą valstybinį mokslinių tyrimų institutą Gamtos tyrimų centrą į viešąją įstaigą Valstybinį mokslinių tyrimų institutą Gamtos tyrimų centrą ir perdavus nekilnojamąjį turtą pagal valstybės turto patikėjimo sutartį, bus užtikrinama viešosios įstaigos Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro veiklos materialinė bazė ir sudaromos palankios sąlygos veiklos kokybei užtikrinti. Valstybei nuosavybės teise priklausančio kilnojamojo turto, kurio vertė 2 721 695,63 euro (du milijonai septyni šimtai dvidešimt vienas tūkstantis šeši šimtai devyniasdešimt penki eurai ir šešiasdešimt trys centai), investavimo tikslas – suformuoti viešosios įstaigos Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro dalininko kapitalą. Perduodamas turtas yra skirtas moksliniams tyrimams ir eksperimentinei veiklai vykdyti, taip pat administracinei veiklai užtikrinti.

Investuojamas kilnojamasis turtas (pridedamos turto vertinimo ataskaitos):

kompiuterinė įranga (serveriai, duomenų saugyklos, stacionarūs ir nešiojamieji kompiuteriai ir kt.);

programinė įranga (*MS Office, Windows* ir kt.);

baldai (spintos, stalai, biuro baldai, laboratoriniai baldai ir kt.);

transporto priemonės (automobiliai, traktoriai);

kitos mašinos ir įrengimai (laboratorinė įranga) ir kt.

Sprendimas investuoti valstybės turtą atitinka Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnyje įtvirtintus principus:

*Visuomeninės naudos* – investavus turtą jis toliau bus naudojamas išskirtinai visuomenės poreikių tenkinimo tikslais. Tai leis efektyviau vykdyti šalies ūkiui, sveikatos apsaugos ir visuomenės tęstinumui ir plėtrai svarbius ilgalaikius Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro įstatuose nurodytų krypčių MTEP, efektyviau vykdyti ūkio subjektų užsakomuosius tyrimus ir

projektus, taip labiau prisidedant prie MTEP rezultatų sklaidos visuomenės naudai, Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro išradimų ir inovacijų taikymo įvairiose ūkio srityse ir taip skatinant aukštųjų technologijų pramonės vystymąsi.

*Efektyvumo* – bus sudarytos sąlygos operatyviau (laisviau) panaudoti MTEP rezultatus, bendradarbiaujant su ūkio subjektais, socialiniais partneriais, operatyviau (laisviau) teisės aktų nustatyta tvarka komercializuoti intelektinės veiklos nuosavybę, kadangi viešosios įstaigos teisinė forma suteikia galimybę atsirasti bendriems verslo ir mokslo intelektinės veiklos rezultatams. Siekiant bendrų verslo ir mokslo intelektinės veiklos rezultatų, būtina koordinuotai spręsti bendrai sukuriamos intelektinės nuosavybės valdymo klausimus. Turtinės teisės, atsirandančios iš intelektinės veiklos rezultatų, sukuriamos valstybiniame mokslinių tyrimų institute – biudžetinėje įstaigoje – nuosavybės teise priklauso išimtinai valstybei. Atitinkamai verslas nėra suinteresuotas kartu su biudžetine įstaiga kurti intelektinės veiklos rezultatus. Biudžetinės įstaigos valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro pertvarkymas į viešąją įstaigą Valstybinį mokslinių tyrimų institutą Gamtos tyrimų centrą skatintų mokslo ir verslo sinergiją, kuriant, paskirstant ir praktiškai panaudojant intelektinės veiklos rezultatus, taip pat operatyviau optimaliai dalyvauti juridinių asmenų veikloje, teisės aktų nustatyta tvarka steigti kitus juridinius asmenis (*spin-off*), atstovybes, mokslo ir technologijų parkus, efektyviau disponuoti lėšomis ir turtu.

*Racionalumo* – investuotas turtas ir toliau bus naudojamas griežtai atskaitingai, Valstybiniame mokslinių tyrimų institute Gamtos tyrimų centre veiks vidaus kontrolės ir ilgalaikio turto valdymo ir kontrolės sistema. Valstybės, kaip Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro savininkės (dalininkės), teisės ir pareigos, kaip ir dabar, toliau įgyvendins Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, kuri reguliariai atlieka turto valdymo auditus Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos reguliavimo srities įstaigose. Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro veiklos kontrolę vykdys ir Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro Mokslo taryba, kurios vaidmuo ir funkcijos nesikeičia, jos nustatytos Mokslo ir studijų įstatyme.

*Viešosios teisės* – sandoriai dėl turto, kaip ir biudžetinės įstaigos atveju, bus sudaromi tik Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme ir atitinkamuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose nustatytais atvejais.

Sprendimas investuoti valstybės turtą atitinka Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 3, 5 ir 8 punktuose numatytus investavimo kriterijus:

*Investuojant skatinamas Lietuvos ekonomikos augimas, stiprinamas ekonominis savarankiškumas ir (ar) tarptautinis konkurencingumas.*

Pertvarkius biudžetinę įstaigą valstybinį mokslinių tyrimų institutą Gamtos tyrimų centrą į viešąją įstaigą Valstybinį mokslinių tyrimų institutą Gamtos tyrimų centrą ir investavus valstybės turtą, bus užtikrinama mokslinių tyrimų ir eksperimentinės veiklos kokybė, sudarytos sąlygos operatyviau (laisviau) panaudoti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės veiklos rezultatus, bendradarbiaujant su ūkio subjektais, socialiniais partneriais, efektyviau vykdyti valstybei, visuomenei ir verslui svarbius mokslinius tyrimus. Taip pat bus stiprinama Lietuvos mokslo pažanga, inovacijų sistema ir tarptautinis konkurencingumas, skatinant Lietuvos ekonomikos augimą ir kuriant pridėtinę vertę, aktyviau dalyvaujant tarptautinių programų projektuose.

*Investavus bus kuriama ar plėtojama infrastruktūra, naudinga visuomenei (skatinama veiksminga konkurencija šalies rinkoje, gerinama viešųjų paslaugų kokybė, pasirinkimo galimybės ir prieinamumas).*

Pertvarkius biudžetinę įstaigą valstybinį mokslinių tyrimų institutą Gamtos tyrimų centrą į viešąją įstaigą Valstybinį mokslinių tyrimų institutą Gamtos tyrimų centrą ir investavus valstybės

turtą, bus sparčiau plėtojama Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro veiklos materialinė bazė ir sudaromos palankios sąlygos veiklos kokybei užtikrinti. Atnaujintos infrastruktūros sukūrimas tiesiogiai prisidės prie Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro efektyvesnio veiklų vykdymo, tenkinant viešąjį interesą (mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų, doktorantūros studijų vystymo kryptyse). Tai padidins Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro konkurencingumą, padės išlaikyti geriausius mokslininkus, pritraukti doktorantūros studijoms motyvuotus ir talentingus studentus. Plėtojama infrastruktūra bus orientuota į ilgalaikiškumą ir bus naudojama tiesioginėms Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro funkcijoms vykdyti, netiesiogiai teikiant naudą visuomenei ir verslo įmonėms.

*Bus investuojama į ūkio ir socialines inovacijas, žinių ekonomikos plėtrą, aukštųjų technologijų kūrimą, jeigu tai yra vienas iš pagrindinių investicijų objekto veiklos tikslų.*

Gamtos tyrimų centras, kaip biudžetinė įstaiga, turi labai ribotas galimybes dalyvauti projektuose, skirtuose startuoliams ar atžalinėms įmonėms steigti. Biudžetinei įstaigai draudžiama būti kitų juridinių asmenų dalyve (išskyrus jungtis į asociacijas). Pertvarkius biudžetinę įstaigą valstybinį mokslinių tyrimų institutą Gamtos tyrimų centrą į viešąją įstaigą Valstybinį mokslinių tyrimų institutą Gamtos tyrimų centrą ir investavus valstybės turtą, atsiras galimybė laisviau disponuoti esamu turtu ir finansais, bus lengviau suformuoti pradinius įnašus arba savo indėlių projektams, Valstybinis mokslinių tyrimų institutas Gamtos tyrimų centras turės daugiau galimybių užsidirbti lėšų. Valstybiniam mokslinių tyrimų institutui Gamtos tyrimų centrui valdant eksperimentinę mokslinių tyrimų bazę, bus pasiektas socialinis rezultatas, t. y. pagerintos sąlygos Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro veikloms vykdyti ir tai tiesiogiai prisidės, skatinant mokslo ir verslo partnerystę, įtvirtinant mokslinių tyrimų ir inovacijų sąsajas, plečiant inovacijų kūrimą ir jų diegimą praktikoje, didinant doktorantūros studijų patrauklumą. Tai padės kurti naujas mokslo žinias, kurių pagrindu bus steigiami inovacijomis grįsti verslai.

Sprendimas investuoti į valstybės turtą nepažeidžia Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje nustatyto valstybės pagalbos draudimo principo. Šiuo metu Gamtos tyrimų centrui esant biudžetinė įstaiga, Gamtos tyrimų centro infrastruktūra naudojama beveik išskirtinai neekonominėms MTEP veikloms vykdyti. Ekonominės veiklos sąnaudos (medžiagos, įranga, darbas ir pagrindinis kapitalas) yra lygiai tokios pačios kaip neekonominės veiklos ir kiekvienais metais tokiai ekonominei veiklai skiriamas pajėgumas neviršija 20 proc. bendro metinio pajėgumo, kuris numatytas 2022 m. spalio 28 d. Europos Komisijos komunikato Nr. 2022/C 4141/01 „Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms sistema“ 21 punkte.

Įgyvendinant Sprendimo investuoti valstybės ir savivaldybių turtą priėmimo tvarkos aprašo, patvirtinto 2007 m. liepos 4 d. nutarimu Nr. 758 „Dėl Sprendimo investuoti valstybės ir savivaldybių turtą priėmimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 9.3 papunkčio nuostatą, Gamtos tyrimų centro turto vertinimo ataskaita 2023 m. rugsėjo 21 d. buvo paskelbta Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos interneto svetainėje.

Pažymime, kad 2023 m. gruodžio 5 d. Ministerija kartu su Projektu dėl valstybės turto investavimo ir Gamtos tyrimų centro savininko kapitalo didinimo pateikė ir planuojamo investuoti turto vertinimo ataskaitą, kurios surašymo data atitiko dokumentų pateikimo datai Viešųjų įstaigų įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje nurodytą terminą.

Projektas buvo derintas su Valstybės įmone Turto banku ir Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba ir darbo tvarka patikslintas, atsižvelgus į gautas pastabas.

Atsižvelgiant į Turto banko pateiktą pastabą, buvo papildytas nekilnojamojo turto sąrašas Gamtos tyrimų centro patikėjimo teise valdomais nekilnojamojo turto objektais:

1. Kiti inžineriniai statiniai – Mašinų stovėjimo aikštelė, Neringa, Nidos–Smiltynės pl. 1 (unikalus numeris 2397-2000-3026, registras: 50/121933).

2. Kiti inžineriniai statiniai – Kiemo statiniai, Neringa, Vilų g. 22 (unikalus numeris 2392-0001-8025, registras: 50/122043).

Konkurencijos taryba esminių pastabų neturėjo, į neesminius pastebėjimus buvo atsižvelgta ir iš naujo įvertinti ekonominės veiklos sąnaudos bei Gamtos tyrimų centro metiniai pajėgumai. Atsižvelgiant į tai, kad Gamtos tyrimų centro mokslinių tyrimų infrastruktūros naudojimas ekonominiiais tikslais yra neatsiejamas nuo pagrindinio naudojimo neekonominiiais tikslais, Gamtos tyrimų centras vertina metinius pajėgumus ne tik pagal pajamų, bet ir pagal laiko kriterijus, t. y. ūkinei veiklai mokslinių tyrimų infrastruktūros panaudojimas neviršija 20 proc. bendro jos darbo laiko. Šis įsipareigojimas bus numatytas ir valstybės turto patikėjimo sutartyje.

Projektas taip pat buvo derintas su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija. Teisingumo ministerija informavo, kad, atsižvelgiant į tai, jog Projektas yra nenorminio pobūdžio ir nėra susijęs su Teisingumo ministerijos kompetencija, išvada jam neteikiama. Projektas patikslintas pagal Vidaus reikalų ministerijos pastabas ir suderintas su šia institucija darbo tvarka. Kitos ministerijos pastabų ir pasiūlymų Projektui nepateikė.

Informuojame, kad, atsižvelgdamas į 2024 m. sausio 22 d. išvadoje Nr. NV-177 pateiktą Teisės grupės pastabą papildomai įvertinti, ar tikrai tikslinga *visą* valstybės nekilnojamąjį turtą, nurodytą Projekto priede, perduoti valdyti patikėjimo teise, jeigu nėra poreikio pačiai įstaigai jį naudoti savo veiklos tikslams ir reikmėms, Gamtos tyrimų centras 2024 m. vasario 5 d. raštu Nr. SR-84 „Dėl informacijos pateikimo“ įvertino ir motyvuotai pagrindė valstybės turto poreikį. Atsižvelgdamas į Strateginio valdymo grupės pastabą, Gamtos tyrimų centras papildomai pateikė disponuojamo nekilnojamojo turto nuomos tretiesiems asmenims duomenis: kurie objektai yra nuomojami ar pernuomojami, koku dažniu ar laikotarpiu, kokios pajamos iš šios veiklos gaunamos ir kitą skaidrumo ir aiškumo suteikiančią informaciją. Pažymime, kad dar 2023 m. rugsėjo mėn. Ministerijos atstovai vyko į vietą, apžiūrėjo ir įvertino Gamtos tyrimų centro patikėjimo teise valdomą turtą. Bendra nuomonė pasitvirtino – Gamtos tyrimų centras neturi tinkamai įrengtų patalpų perkelti turimų Gamtos tyrimų centro padalinių įrangą, kolekcijas ir herbariumą į kitas specialiosios mokslo paskirties patalpas (saugyklas). Manome, kad, jei Vyriausybės kanceliarijoje būtų priimtas sprendimas Verkių dvaro ansamblių perleisti kitam savininkui ir skirti pakankamai lėšų, Gamtos tyrimų centras galėtų išsikelti iš Verkių dvaro ansamblio ir centruotis adresu Prašiškių g. 41, Vilniuje, kur pagal nuomos sutartį (su Nacionaline žemės tarnyba) naudojasi 50 ha žemės sklypu, tačiau išsikėlimas į naujai įrengtas biologinės įvairovės tyrimų reikalavimus atitinkančias patalpas reikalautų didelių sąnaudų. Preliminariais Gamtos tyrimų centro paskaičiavimais, reikėtų ne mažiau kaip 6,75 mln. eurų tikslinės paskirties investicijų, kad Gamtos tyrimų centro poreikiai būtų aprūpinti iki 2 000,00 kv. m patalpomis (nekilnojamuoju turtu ir įranga). Pažymėtina, kad dar 2021 metais vyko tarpinstituciniai susitikimai dėl Verkių ansamblio perėmimo iš Gamtos tyrimų centro ir tolesnio prasmingo įveiklinimo, tačiau nebuvo rastas tinkamas sprendimas. Gamtos tyrimų centras negali įveiklinti viso Verkių dvaro ansamblio, nes tai ir nėra Gamtos tyrimų centro funkcijos, o didelė turto valdymo ir finansinė našta.

Pažymime, kad pastatas – mokslinių tyrimų laboratorija, esantis Nidos-Smiltynės pl. 1, Neringoje, ir pastatas – pajūrio biologijos stotis, esantis Vilų g. 22, Neringoje, yra labai svarbi ir būtina Gamtos tyrimų centro mokslinių tyrimų bazė pajūrio regione. Kasmet šioje mokslinių tyrimų bazėje lauko tiriamųjų ekspedicijų metu darbuotojai (nuo 1–3 iki 5–7 tyrėjų) apsilanko 12–15 kartų

per metus. Priklausomai nuo vykdomų užduočių specifikos, vidutinė buvimo trukmė siekia nuo 1,5 iki 2 mėnesių. Vienu metu čia gali apsistoti iki 18 darbuotojų. Priklausomai nuo tyrimų ir tikslų, pajūrio biologijos stotyje lankomasi aktyviosios vegetacijos laikotarpiu kovo–lapkričio mėnesiais. Pažymėtina, jog abiejose lauko tyrimų stotyse nuolat lankosi ir dirba užsienio mokslo centrų tyrėjai, čia eksperimentus atlieka doktorantai bei podoktorantūros stažuotojai iš mūsų šalies bei užsienio, galimybę jomis naudotis turi ir kitų Lietuvos mokslo ir studijų institucijų atstovai. Užsienio mokslo darbuotojai, vykdydami bendras su Gamtos tyrimų centro bendradarbiais projektines užduotis ir įgyvendindami savarankiškus tikslus, pajūrio biologinėje stotyje per metus vidutiniškai apsistoja iki 15 kartų. Šios patalpos nėra nuomojamos, jos skirtos tik mokslo reikmėms ir minimaliems buitiniams darbuotojų poreikiams. 2023 m. duomenimis, stotyje lankėsi mokslininkai iš Švedijos, Lenkijos, Pietų Afrikos Respublikos, Turkijos ir Ukrainos. Per pastaruosius penkerius metus pajūrio biologijos stotyje dirbo ar atliko praktiką darbuotojai, tyrėjai ir studentai bei doktorantai iš Vilniaus universiteto, Vytauto Didžiojo universiteto, Klaipėdos universiteto, Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejaus, Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegijos (per metus vidutiniškai atvyksta iki 10–12 kartų po 3–8 dienas). Darbuotojams ir tyrimų įrangai pervežti naudojamos transporto priemonės. Stacionarios tyrimų priemonės ir vandens transporto ir laboratorinė įranga saugoma pastatų sandėliavimo patalpose ir laboratorijose.

Primename, kad, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 11 d. nutarimu Nr. 148 „Dėl Valstybės nekilnojamojo turto centralizuoto valdymo įgyvendinimo“, Gamtos tyrimų centras 2022 metais Turto bankui perdavė 7 nekilnojamojo administracinės ir kitos paskirties turto objektus Švenčionių raj. sav., Kaltanėnų sen., Obelių Rago k. 5 ir 1 nekilnojamojo turto objektą, esantį Vilniaus raj. sav., Paberžės sen., Nevardų k. 3. Šiuo metu visi patikėjimo teise valdomi nekilnojamojo turto objektai yra reikalingi Gamtos tyrimų centro funkcijoms vykdyti.

Informuojame, kad kiti inžineriniai statiniai – teniso aikštelės Žaliųjų Ežerų g. 53, Vilniuje, 2021 metais Gamtos tyrimų centro sudarytos komisijos siūlymu jau buvo pripažinti nereikalingais Gamtos tyrimų centro veiklai vykdyti, ir Gamtos tyrimų centras 2021 metais teikė siūlymą Turto bankui juos perimti, tačiau dėl šio turto panaudojimo galimybių Turto bankas sprendimo vis dar nepriėmė.

Pastatas – malūnas, esantis Verkių g. 100, Vilniuje 2020 metais buvo perduotas Turto bankui, o 2023 metais vėl Turto banko ir Finansų ministerijos sprendimu grąžintas Gamtos tyrimų centrui valdyti patikėjimo teise. Šis malūnas, neturint kur jo tikslingai panaudoti Gamtos tyrimų centro veikloje, yra nuomojamas, nuomos pajamos sudaro galimybę Gamtos tyrimų centro bent iš dalies padengti ansamblio išlaikymo išlaidas.

Dalį laikinai nenaudojamų negyvenamųjų patalpų (331,17 kv. metro) Akademijos g. 2-1, Vilniuje, ir negyvenamąsias gamybines patalpas (201,65 kv. metro) Mokslininkų g. 18, Vilniuje, Gamtos tyrimų centras yra išnuomojęs. Lėšomis, gautomis už nuomą, taip pat dengiamos Verkių dvaro ansamblio išlaikymo išlaidos. Pažymėtina, kad už nuomą Gamtos tyrimų centras gauna iki 42,7 tūkst. eurų per metus. Šiomis lėšomis padengiama tik iki 14 proc. Gamtos tyrimų centro patiriamų pastatų eksploatacinių išlaidų (2023 m. išlaidos – 307 tūkst. eurų). 2025 metais nuomos terminui pasibaigus ir pasikeitus Gamtos tyrimų centro teisinei formai, bei, jei tam bus gautas Vyriausybės pritarimas, negyvenamąsias gamybines patalpas galima būtų investuoti, o gautos lėšos (preliminariiai apie 75 000 tūkst. eurų) galėtų būti panaudotos kitoms patalpoms įrengti ir Gamtos tyrimų centro išsikėlimo išlaidoms mažinti.

Projekto priede nurodyto nekilnojamojo turto likutinės vertės perskaičiuotos 2024 m. birželio 30 d.

Papildomai paaiškiname, kad Valstybės įmonės Turto banko 2023 m. spalio 13 d. rašte Nr. (15.1 Mr) SK4-11637 „Dėl teisės akto projekto derinimo“ (toliau – Raštas) Gamtos tyrimų centro registruoto nekilnojamojo turto, esančio Neringoje (unikalus numeris – 2392-0001-8025), adresas yra nurodytas – Kalno g. 22, Neringa, Neringos sav., tačiau šio objekto adresas 2022 m. lapkričio 24 d. Neringos savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-201 „Dėl Neringos savivaldybės Kalno gatvės pavadinimo pakeitimo į Vilų gatvę“ buvo pakeistas į adresą – Neringa, Vilų g. 22, todėl skirtinguose dokumentuose (Rašte ir Projekto priede) nurodomas skirtingas to paties objekto adresas.

Atsižvelgdami į Teisės grupės 2024 m. liepos 17 d. išvados Nr. NV-1912 12 pastabą, atkreipiame dėmesį, kad Gamtos tyrimų centro įstatų 12.17 papunktyje (buvęs 10.19 papunktis) nurodyta veiklos rūšis „kita apgyvendinimo veikla“. Pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.) į šią klasę įeina laikinas studentų, kitų asmenų apgyvendinimas vienviečiuose arba daugiaviečiuose kambariuose arba studentų bendrabučiuose. Ši veikla yra reikalinga siekiant laikinai apgyvendinti kviestinius mokslo darbuotojus ir kitus tyrėjus, taip pat doktorantus. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad sąvoka „administracija“ nevartojama Viešųjų įstaigų įstatymo naujojoje redakcijoje, tačiau šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad šio įstatymo nuostatos viešosioms įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja kiti įstatymai, taikomos tiek, kiek kiti įstatymai nenustato kitaip. Pagal Mokslo ir studijų įstatymo 1 straipsnio 5 punktą šis įstatymas nustato mokslo ir studijų institucijų valdymą, veiklos organizavimą ir priežiūrą. Pagal Mokslo ir studijų įstatymo 67 straipsnį mokslo ir studijų institucijos turi turėti administraciją, būtiną institucijos ir institucijos padalinių administracinėms funkcijoms atlikti, taip pat administracijos ir kitų darbuotojų, reikalingų institucijos studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, ūkinės veiklos uždaviniams įgyvendinti. Administraciją sudaro mokslo ir studijų institucijų darbuotojai, išskyrus aukštųjų mokyklų akademinį padalinį, kurie įeina į kitų akademinį padalinį sudėtį, ir mokslinių tyrimų institutų akademinį padalinį vadovus, kurie turi teisę pagal savo kompetenciją duoti privalomus nurodymus sau pavaldiems darbuotojams. Sąvoka „administracija“, išdėstyta Vyriausybės nutarimu tvirtinamuose Gamtos tyrimų centro įstatuose, atitinka Mokslo ir studijų įstatymo nuostatas ir pritaikyta konkrečiai įstaigai.

Priėmus teikiamą Projektą, kitų teisės aktų keisti nereikės.

Projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Projektas neprieštaruoja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72, nuostatoms ir Europos Sąjungos teisės aktams.

Projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Su visuomene konsultuojamasi Projektą paskelbus Teisės aktų informacinėje sistemoje.

Projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Studijų, mokslo ir technologijų departamento (direktorė Laima Taparauskienė (tel. +370 616 20 346) Mokslo skyriaus vedėjas Tadas

Juknevičius (tel. +370 615 35 915), Mokslo skyriaus vyriausioji specialistė Jūratė Vlaščenkienė (tel. +370 686 91 783, el. p. [Jurate.Vlascenkiene@smsm.lt](mailto:Jurate.Vlascenkiene@smsm.lt)), Administravimo departamento (direktorius Tomas Gedminas, tel. +370 615 21 697) Turto valdymo skyriaus vedėja Elona Varanauskienė (tel. +370 616 52 594) ir Turto valdymo skyriaus vyriausioji specialistė Rūta Jablonskienė (tel. +370 620 19 162, el. p. [Ruta.Jablonskiene@smsm.lt](mailto:Ruta.Jablonskiene@smsm.lt)).

**PRIDEDAMA:**

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro pertvarkymo, Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro įstatų patvirtinimo ir valstybės turto investavimo bei perdavimo pagal valstybės turto patikėjimo sutartį“ projektas, 18 lapų.

2. Gamtos tyrimų centro Mokslo tarybos posėdžio protokolas, 1 lapas.

3. Pagrindžiantys dokumentai, paskelbti Teisės aktų informacinėje sistemoje.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė

J. Vlaščenkienė, tel. +370 686 91 783, el. p. [Jurate.Vlascenkiene@smsm.lt](mailto:Jurate.Vlascenkiene@smsm.lt)

R. Jablonskienė, tel. +370 620 19 162, el. p. [Ruta.Jablonskiene@smsm.lt](mailto:Ruta.Jablonskiene@smsm.lt)